

Socialstyrelsen

Nationale retningslinjer, faglige anbefalinger og andre interessante initiativer på hjemløshedsområdet...

- Oplæg på SBH Årsmøde 2019

Viden til gavn

Vi kommer omkring...

- Nationale retningslinjer for indsatsen mod hjemløshed
- Faglige anbefalinger til § 110-boformerne
- Socialstyrelsens rådgivningsfunktion på hjemløseområdet
- Viden om unge og hjemløshed
- Forebyggelse af voldsomme episoder

Socialstyrelsen

Nationale retningslinjer for indsatsen mod hjemløshed

Viden til gavn

Hvorfor retningslinjer på hjemløseområdet?

- Et politisk ønske om at give kommuner, boformer og andre aktører på hjemløshedsområdet redskaber til at tilrettelægge indsatsen mod hjemløshed bedst muligt. Det gælder både for borgere, som lever i hjemløshed, samt det forebyggende arbejde for borgere i risiko for hjemløshed (*Handlingsplan til bekæmpelse af hjemløshed, 2017*).
- Retningslinjerne skal være et redskab, som kan bidrage til overblik over væsentlige elementer i indsatsen mod hjemløshed, både overfor den enkelte borger og ved tilrettelæggelsen af indsatsen på hele området.
- Retningslinjerne skal altså give aktører på området et fælles grundlag, således at god praksis understøttes i indsatsen mod hjemløshed og forebyggelse af hjemløshed.

Målgruppen for retningslinjerne

- Primært målrettet kommunale ledere og planlæggere både på myndighedsniveau og leverandørniveau, som kan finde inspiration og støtte til, hvorledes indsatsen mod hjemløshed bedst muligt kan organiseres.
- Sekundært kan kommunale medarbejdere på myndigheds- og leverandørniveau, private og selvejende NGO'er, regionale tilbud, brugerorganisationer og andre relevante aktører og sektorer finde viden om og inspiration til organiseringen og gennemførslen af indsatsen mod hjemløshed.

Hvad er en retningslinje?

En retningslinje er ”en systematisk udarbejdet anvisning, der skal anvendes af ledere og medarbejdere, når de skal træffe beslutning om den rette fremgangsmåde”.

Kilde: Udledt fra Den Danske Kvalitetsmodel

Retningslinjerne:

- samler eksisterende viden om virksomme tilgange og indsatser på hjemløshedsområdet,
- bygger på lovgivning og tilhørende vejledninger samt den aktuelt bedste viden fra forskning og praksis, herunder erfaringerne fra Socialstyrelsens rådgivningsfunktion på hjemløshedsområdet og konsensus om god praksis i en nedsat arbejdsgruppe, og
- beskriver systematisk, hvordan kommuner og andre aktører bør organisere og gennemføre indsatsen mod hjemløshed for at sikre en høj faglig kvalitet.

Hvordan laver vi retningslinjerne?

- En stor arbejdsgruppe har medvirket til at sætte retningen for retningslinjerne ved at:
 - identificere særlig relevant lovgivning samt mere generelle lovgivningsmæssige forhold i relation til indsatsen mod hjemløshed,
 - identificere aktuelt bedste viden fra forskning og praksis om virksomme indsatser på hjemløseområdet,
 - identificere og diskutere væsentlige forhold i den eksisterende indsats mod hjemløshed med henblik på at sikre, at retningslinjerne vil blive oplevet som relevante og brugbare af modtagerne, og
 - udgøre et aktivt og konstruktivt bidrag til retningslinjernes endelige indhold, udformning samt efterfølgende offentliggørelse og anvendelse.
- 6 mindre arbejdsgrupper sammensat af repræsentanter fra den store arbejdsgruppe har leveret konkrete skriftlige input:

- Målgruppen	- Forebyggelse	- Organisering og samarbejde
- Lovgivning	- Boligindsatser	- Borgerrettede indsatser

Den store arbejdsgruppe:

De har også bidraget:

Socialstyrelsen

Nationale retningslinjer, faglige anbefalinger og andre interessante initiativer på hjemløshedsområdet... SBH Årsmøde 2019

4. oktober 2019

Det overordnede indhold – so far...

- Introduktion
- Forebyggelse af hjemløshed
- Organisering og samarbejde
- Boligindsatser
- Borgerrettede indsatser

Socialstyrelsen

Nationale retningslinjer, faglige anbefalinger og andre interessante initiativer på hjemløhedsområdet... SBH Årsmøde 2019

4. oktober 2019

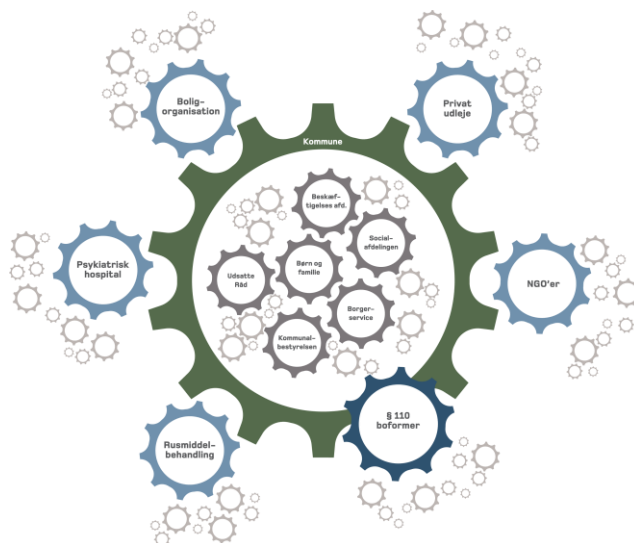
Forebyggelse af hjemløshed

- Retningslinje for generel forebyggelse af hjemløshed (primær forebyggelse)
- Retningslinje for forebyggelse af risiko for hjemløshed (sekundær forebyggelse)
- Retningslinje for forebyggelse af tilbagevendende hjemløshed (tertiær forebyggelse)
- Retningslinje for forebyggelse af hjemløshed i risikofyldte overgange

Organisering og samarbejde

- Retningslinje for kommunal planlægning og organisering af indsatsen
- Retningslinje for tilgængelighed og fælles faglig tilgang
- Retningslinje for kvalitetssikring og opfølgning
- Retningslinje for samarbejde mellem myndigheder på tværs af kommuner
- Retningslinje for samarbejde mellem kommune og boformer til borgere i hjemløshed
- Retningslinje for samarbejde mellem kommune og andre sektorer
- Retningslinje for samarbejde mellem kommune og civilsamfund

Socialstyrelsen

Nationale retningslinjer, faglige anbefalinger og andre interessante initiativer på hjemløshedsområdet... SBH Årsmøde 2019

4. oktober 2019

Boligindsatser

- Retningslinje for planlægning af boligindsatsen
- Retningslinje for boligindsatser til borgere i hjemløshed
- Retningslinje for bevægelse fra bolig til hjem
- Retningslinje for boligfastholdelse

Socialstyrelsen

Nationale retningslinjer, faglige anbefalinger og andre interessante initiativer på hjemløshedsområdet... SBH Årsmøde 2019

4. oktober 2019

Borgerrettede indsatser

- Retningslinje for rådgivning og vejledning
- Retningslinje for opsøgende og kontaktskabende indsatser
- Retningslinje for udredning
- Retningslinje for en koordinerende handleplan til borgere i hjemløshed
- Retningslinje for specialiserede indsatser og faglig viden
- Retningslinje for familie- og netværksorienterede indsatser
- Retningslinje for uddannelse, arbejdsmarkedsindsats og forsørgelse
- Retningslinje for misbrugsindsatser
- Retningslinje for fremme af fysisk og mental sundhed
- Retningslinje for indsatser på boformer for borgere i hjemløshed
- Retningslinje for sammenhængende indsats mellem kommunale myndigheder og boformer for borgere i hjemløshed

Den videre proces herfra...

- Pt. kvalitetssikring i Ankestyrelsen og andre relevante styrelser og ministerier
- Høring (forventet november/december 2019)
- Offentliggørelse (forventet marts 2020)
- Informationsmøder
- En integreret del af Socialstyrelsens rådgivningsfunktion
- ???

Socialstyrelsen

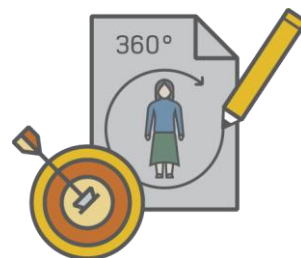
Faglige anbefalinger til god praksis på § 110 boformerne

Viden til gavn

En del af initiativet til udbredelse af Housing First til boformerne

Formål:

- Tilføre viden om og understøtte implementeringen af Housing First-princippet på boformerne
- Øge kvaliteten i de indsatser, borgeren tilbydes på boformerne
- Skabe mere fokus på borgerens udvikling under opholdet
- Styrke samarbejde mellem boform og kommunale myndighedsområder
- Understøtte at borgeren modtager en helhedsorienteret og sammenhængende indsats
- Reducere opholdstiderne på boformerne
- Sikre at flere borgere kommer ud i egen bolig med den rette støtte.

Socialstyrelsen

Nationale retningslinjer, faglige anbefalinger og andre interessante initiativer på hjemløshedsområdet... SBH Årsmøde 2019

4. oktober 2019

Faglige anbefalinger til § 110 boformerne

3 sæt faglige anbefalinger til god praksis på § 110:

1. Borgerens udredning og plan (2017)
2. Boformens samarbejde med kommunernes myndighedsområder (2019)
3. Den socialfaglig praksis på boformen (2019)

Struktur i anbefalingerne

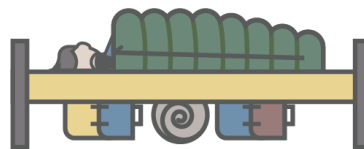
De faglige anbefalinger til den socialfaglige indsats på boformerne er udarbejdet efter følgende struktur:

1. Indgang og modtagelse (målgruppeafklaring, optagelse og indflytning)
2. Indsatser under opholdet (sagsarbejde, social og praktisk støtte og aktiviteter)
3. Indsatser ved udskrivning (udflytning fra boformen, støtte til at komme i egen bolig, udskrivning til anden boligløsning, uplanlagte udflytninger)
4. Medarbejderkompetencer (Forskellige typer af personlige og faglige kompetencer, som bliver efterspurgt på forsorgshjemmet)
5. IT-understøttelse
6. Kvalitetsmodellen

Anvendelse af de faglige anbefalinger

- På boformen
 - *Information til nye medarbejdere*
 - *Refleksion over egen praksis eller intern drøftelse af denne*
- I samarbejde med Socialstyrelsens rådgivningsfunktion
 - *Afsæt for rådgivning eller et mere formelt samarbejde*
- I samarbejde med andre boformer
 - *Afsæt for et mere fælles grundlag for boformernes arbejde*
- I samspil med de nationale retningslinjer på hjemløseområdet
 - *De faglige anbefalinger er en del af det videns grundlag, de nationale retningslinjer bygger på*

Hvor kan jeg høre mere?

- De faglige anbefalinger bliver lagt på Socialstyrelsens hjemmeside
- 5 Netværksmøder i vinteren 2019.
 - 1. november (Skovvang, Holstebro)
 - 5. november (Dalhoffminde, Haderslev)
 - 7. november (Kofoeds Skole, København)
 - 22. november (Sønderskovhjemmet, Guldborgsund)
 - 2. december (Kollegiet Gl. Køge Landevej, København)

Tilmelding på socialstyrelsen.dk under aktiviteter

Socialstyrelsen

Socialstyrelsens rådgivningsfunktion på hjemløseområdet

Viden til gavn

Rådgivningsfunktionen kort fortalt

Ønsker I at styrke indsatsen for unge og voksne i hjemløshed? Vil I reducere hjemløshed, udvikle de rehabiliterende indsatser, reducere opholdstider på boformer og arbejde med Housing First-princippet og virkningsfulde bostøttemetoder? Socialstyrelsen tilbyder rådgivning til kommuner, § 110-boformer og andre aktører, der arbejder med hjemløseproblemstillinger.

Kilde: Socialstyrelsen.dk

Socialstyrelsen

Nationale retningslinjer, faglige anbefalinger og andre interessante initiativer på hjemløshedsområdet... SBH Årsmøde 2019

4. oktober 2019

Hvad kan rådgivningsfunktionen tilbyde?

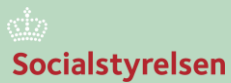
Rådgivningsfunktionen tilbyder både intensive og individuelt tilrettelagte rådgivnings- og implementeringsforløb samt almindelig rådgivning og vejledning til boformer, som henvender sig.

Rådgivningsfunktionen tilbyder en række aktiviteter, der er med til at sikre en faglig udvikling, bl.a.:

- Afdækning af boformens daglige praksis
- Udarbejdelse af anbefalinger til boformen
- Udarbejdelse af implementeringsplaner
- Anvendelse af værktøjer, som understøtter implementering
- Kompetenceudvikling i bostøttemetoderne
- Dokumentation af borgerforløb
- Deltagelse i netværksmøder

Ovenstående er tilbud, som kan sammensættes ud fra jeres konkrete ønsker og behov.

Viden om unge og hjemløshed

—
Viden til gavn

Vidensnotat

Processen:

- På baggrund af en omfattende litteratursøgning, har Socialstyrelsen udarbejdet et vidensnotat
- VIVE og Aarhus Kommune har kommenteret og givet sparring
- Det er blevet tryk i et lille oplag, og notatet bliver udgivet på Socialstyrelsens hjemmeside
 - *Vi har også taget en kasse med i dag.*

Socialstyrelsen

Nationale retningslinjer, faglige anbefalinger og andre interessante initiativer på hjemløshedsområdet... SBH Årsmøde 2019

4. oktober 2019

Tendenser på tværs

- Eksklusion fra hverdagslivet
- Manglende trivsel i grundskolen
- Brud i de nære relationer
- Fravær af voksenstøtte
- Indsatshuller, og manglende indsatser som kan rumme kompleksiteten

Hvordan inspirerer det os til det videre arbejde?

- Fokus på skolen og skolemiljø som forandringsagent?
- Fokus på kompetenceudvikling af medarbejdere i relevante indsatser fx i
 - *Traumer*
 - *Opsporing og forebyggelse*
 - *Samarbejdsmodel*
 - *Netværk og social inklusion*
 - *Ungemodul i bostøttemetoderne*
- Fokus på mægling og familien som forandringsagenter
- Fokus på og styrkelse af et tæt samarbejde i kommunale – regionale og statslige regi

Socialstyrelsen

Nationale retningslinjer til forebyggelse af voldsomme episoder på botilbud samt på bosteder for hjemløse

- *Udgivet december 2017*

Viden til gavn

Formål

At bidrage til at øge trivsel og tryghed for borgere og medarbejdere samt nedbringe antallet af voldsomme episoder på botilbud og bosteder for hjemløse

Socialstyrelsen

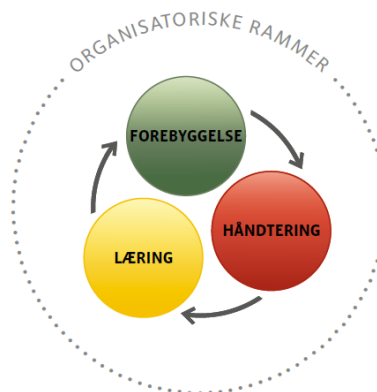
Nationale retningslinjer, faglige anbefalinger og andre interessante initiativer på hjemløshedsområdet... SBH Årsmøde 2019

4. oktober 2019

Temaer i retningslinjerne

- Forebyggelse af voldsomme episoder
- Håndtering af voldsomme episoder
- Læring af voldsomme episoder
- Organisatoriske og ledelsesmæssige rammer for det voldsforebyggende arbejde

Metodekatalog

Socialstyrelsen

Nationale retningslinjer, faglige anbefalinger og andre interessante initiativer på hjemløshedsområdet... SBH Årsmøde 2019

4. oktober 2019

Støtte til at styrke trivsel og forebygge voldsomme episoder

Mulighed for Indsatsforløb i 2018-19-20

Med afsæt i Nationale retningslinjer til forebyggelse af
voldsomme episoder på botilbud samt boformer for
hjemløse, 2017

Socialstyrelsen

Nationale retningslinjer, faglige anbefalinger og andre interessante initiativer på hjemløshedsområdet... SBH Årsmøde 2019

4. oktober 2019

Hvem kan ansøge om Indsatsforløb?

- Botilbud (§§ 105, 107 og 108) eller boformer for hjemløse (§ 110), der arbejder med borgere, der har en eller flere af følgende problemstillinger:
 - *Psyriske vanskeligheder*
 - *Kognitive funktionsnedsættelser*
 - *Særlige sociale problemer*
- Kommunale, regionale og private tilbud - og forvaltninger
- Baggrund for at ansøge om et indsatsforløb kan være:
 - *udfordringer med at forebygge voldsomme episoder,*
 - *eller et ønske om at kvalificere det voldsforebyggende arbejde.*

Indsatsforløb tilbydes af Socialstyrelsens Indsatsteam

- Indsatsteamet i Socialstyrelsen er nedsat som del af *Handlingsplanen til forebyggelse af voldsomme episoder på botilbud, oktober 2016* (satspuljen 2017 -2020).
- Indsatsteamet skal tilbyde:
 - målrettet støtte, vejledning og undervisning til botilbud og boformer for hjemløse i forhold til at understøtte implementeringen af de nationale retningslinjer og derved styrke den voldsforebyggende praksis.
- **Indsatsteamet består af medarbejdere fra Socialstyrelsen**
 - *Center for handicap og psykisk sårbarhed, Center for Udsatte Voksne og VISO*
- **Samarbejdspartner:** Socialt UdviklingsCenter (SUS) og Implement Consulting Group

Indsatsteamets initiativer

- **Indsatsforløb**
- **Formidling** via temadage, konferencer, mm
 - Konference om recovery i det voldsforebyggende arbejde:**
Den 12. november 2019 i Odense
 - Temadage om trivselsfremmende fysiske rammer og aktiviteter:** Den 18. november i Aalborg
Den 25. november i København
- **Implementeringsredskaber** – film, drejebøger, dilemmakort

Kan anvendes af alle – se socialstyrelsens hjemmeside

<https://socialstyrelsen.dk/projekter-og-initiativer/handicap/indsatsteam-mappe/redskaber-til-forebyggelse-af-voldsomme-episoder>

Indsatsteamets initiativer

Undervisningsmateriale udviklet til professionshøjskoler og social- og sundhedsskoler - januar 2019

- Nationale retningslinjer og mindset via åben platform
- Indeholder 5 moduler om forebyggelse, håndtering og læring af voldsomme episoder
- Samt en række praksisnære cases, der lægger op til refleksion og øvelser.

Kan også anvendes af alle – se her:

<https://voldsomudtryksform.dk/undervisningsmateriale/>

Indsatsforløb

Erfaringer fra en række indsatsforløb

- ✓ **Fælles viden** for alle ift. trivsel og tryghed
- ✓ **Ressourcefokus** og samarbejde med borgerne
- ✓ **Blik udefra** har værdi
- ✓ **Valg af indsats – less is more**
- ✓ **Systematik og vedholdenhed** – med sparring udefra
- ✓ **Forankringen** på tilbuddet fra starten

Kommende ansøgningsfrister til indsatsforløb

- ***Den 26. november 2019***
- ***Januar, marts, maj 2020***
- ***Læs mere om ansøgningsfrister mm. på Socialstyrelsens hjemmeside. Nyt ansøgningsskema er på hjemmesiden medio oktober 2019.***

<https://socialstyrelsen.dk/projekter-og-initiativer/handicap/indsatsteam-mappe/indsatsteamet>